

Bemærkninger til forslaget

I de senere år er den samlede viden om det menneskelige arvemateriale øget stærkt. Af de 50.000-60.000 gener, som menneskets arvemateriale formodes at bestå af, er over 5.000 kendt. I USA, Japan og Sovjetunionen er der projekter i gang med det formål at kortlægge hele den menneskelige arvemasse. I EF er der planer om et ganske vist mere beskedent projekt.

Teknologinævnet har netop afholdt en konsensuskonference om dette emne i samarbejde med Folketingets Forskningsudvalg. Nærværende beslutningsforslag er bl.a. inspireret af denne conference.

Udviklingen vil stille menneskeheden over for en lang række etiske problemer, ikke mindst i forbindelse med fostervands- og moderkageprøver. Dette beslutningsforslag søger ikke at afklare alle de vanskelige spørgsmål, man vil stå over for i de kommende år. Det sigter alene mod indgreb på områder, hvor problemstillingen er forholdsvis klar og overskuelig.

I en række lande – herunder USA og Vesttyskland – er mange virksomheder begyndt at stille krav om DNA-analyser af jobsøgere for at kunne frasortere dem, der af genetiske grunde vil have svært ved at trives i virksomhedernes arbejdsmiljø. En sådan udvikling er et stort skridt i retning af at udvælge menne-

sker, der kan overleve i et dårligt arbejdsmiljø, i stedet for at forbedre arbejdsmiljøet. Det foreslås derfor at gribe ind og allerede nu forbyde en sådan brug af DNA-analyser. Det bør forbydes, såvel at arbejdsgivere stiller krav om sådanne analyser som betingelse for en ansættelse, som at jobsøgere tilbyder DNA-analyser.

Tilsvarende bør det forbydes, at forsikringselskaber stiller krav om DNA-analyser som betingelse for at tegne livsforsikringer, pensioner og lign. I dag stilles der krav om lægeundersøgelser for at udskille dem, der allerede har udviklet en sådan helbredstilstand, at de betegnes som dårlige liv. Det er et alvorligt skridt i retning af yderligere opdeling af befolkningen, hvis også genetisk betingede anlæg for sygdom giver anledning til særbehandling. Det foreslås derfor at gribe ind over for en sådan udvikling, før den er blevet et problem.

Endelig foreslås det, at anvendelse af genetiske test som identifikationsmiddel i retsforhold, eksempelvis faderskabssager, slægtsidentifikation og fingeraftrykssager, lovreguleres. Dermed skal grænserne for, hvad der må registreres og opbevares, fastlægges, ligesom der må fastlægges regler for destruktion af oplysninger indhentet ved gentest.